

Søfartskredsene næres et almindeligt Ønske om at faa ændret Ordningen i de i Lovforslagene angivne Retninger — har ment at kunne tiltræde foranstaaende Bemærkninger til Udkastet til Lov om Eksaminer for Skibsførere m. m., men at det dog med Hensyn til nogle Punkter maa tage visse Forbehold, ligesom det ønsker at dvæle noget udførligere ved og yderligere belyse forskellige enkelte Forhold.

Medens Eksamenskravene have været præciserede i de tidligere Navigationslove, skulle de efter Lovforslagets § 1 fastsættes af Administrationen. Mindretallets Forudsætning for Tilslutning hertil er nu, at Fordringerne ikke blive saa strenge, at der derved maatte befrygtes en kendelig Formindskelse i Tilgangen til Navigations-skolerne og dermed til Navigatorstanden. Mindretallet skal i denne Forbindelse fremhæve, at Navigatorernes teoretiske Uddannelse foregaar under vanskelige Forhold. Flertallet af Eleverne kommer fra lidet bemidlede Hjem og sidder derfor i Reglen inde med et Lavmaal af Skolekundskaaber, hvilke de unge Sømænd under deres Færden paa Havet kun have haft saare ringe Lejlighed til at vedligeholde, endsiige at udvide. Strenge Eksaminer ville derfor efter Mindretallets Mening berøve Standen mange dygtige Kræfter fra Befolkningens bredere Lag, uden at skaffe Erstatning fra anden Side. Navigatorernes nuværende Kaar anses nemlig almindeligt ikke for saa attraaværdige, at de foretrækkes for endog ringe Stillinger i Land; den betydelige Afgang af unge, og det ikke de ringeste Medlemmer af Standen, peger i denne Retning.

Allerede de nu foreskrevne Krav til vore Navigationseksaminer ere i al væsentligt paa Højde med de videst fremskredne i de fleste andre Stater, hvilket synes at tyde paa, at Hensynet til Samfundets Tarv ej heller her hjemme kan kræve, at Fordringerne til de tvungne Eksaminer i synderlig Grad skærpes paa Bekostning af den grundlovsmæssige frie og lige Adgang til Erhverv.

Naar man, navnlig blandt Navigatorerne selv, ønsker at faa højnet Standens Niveau, især, som det vel maa antages, det kulturelle, da kan Mindretallet selvfølgelig slutte sig til dette Ønske, men det kan ikke anerkende, at Midlet til at naa dette Maal blot skulde kunne findes i en Skærpelse af de faglige Eksaminer. Vore Navigationsskoler have hidtil været saa godt som udelukkende *Fagskoler*, der skulle lette Adgangen til at erhverve de for Udøvelsen af Sønæringen foreskrevne *nautisk-*

teoretiske Kundskaaber. Skulde Lovgivningsmagten nu ønske, at de tillige skulde være *Dannelsesanstalter* i videre Udstrækning, saa maa der selvfølgelig gives dem en dertil svarende ny Indretning; men en saadan vilde neppe kunne tænkes, uden at der for Elevernes Indtræden paa Skolen blev stillet visse Betingelser, saasom Optagelsesprøve eller Absolvering af en nærmere fastsat Skoleprøve. En saadan Forholdsregel vilde for øvrigt efter vor Formening endog blive nødvendig alene ved en væsentlig Skærpelse af de faglige Prøver, da Undervisningen ellers vilde savne Rygrad, fordi Flertallet af Eleverne vilde mangle det fornødne Fundament for en grundig Tilegnelse af saa omfangsrigt et Stof, og Skolernes Tid og Kræfter i for høj Grad vilde blive beslaglagte, saafremt de skulde bibringe Eleverne det. Adgangsprøver til Navigationsskoler ere foreskrevne flere andre Steder, bl. a. i Sverige, hvor de nautiske Eksaminer i øvrigt ere rent faglige; men efter Mindretallets Formening vilde man med en saadan Ordning hos os neppe opnaa den for Skibsfartens Trivsel fornødne Tilgang til Navigatorstanden; thi denne tilfredsstiller allerede knap nok Behovet og vilde sikkert blive formindsket paa Bekostning af Kontingentet fra de bredere Samfundslag, som hidtil har været det langt overvejende.

Hvad den foreslaaede Tvedeling af den nu bestaaende almindelige Styrmandseksamen i en Styrmandseksamen og en Skibsførereksamen angaar, ønsker Mindretallet at fremhæve, at det kun har kunnet slutte sig hertil med Betænkelighed, navnlig af Hensyn til den betydelige Byrde, som den foreslaaede Søfart med Styrmandstjeneste imellem de to Eksaminer vil paalægge Navigatorerne. Ved Sveriges nyeste Ordning paa dette Omraade af i Aar har man undgaaet denne Vanskelighed, idet der ikke er foreskrevet Søfart imellem Styrmandseksamen og Skibsførereksamen.

Den, nærmest fakultative, udvidede Skibsførereksamen (Lovforslagets § 6), der skal træde i Stedet for den nu bestaaende udvidede Styrmandseksamen, tillægger Mindretallet stor Betydning, forudsat at den ikke bliver indrettet blot for enkelte fremragende Elever, men som hidtil saaledes, at den i vid Udstrækning kan tilføre Navigatorstanden væsentlig faglige Kundskaaber udover det ved de tvungne Eksaminer foreskrevne Lavmaal. Adgangen til — selv lejlighedsvis — at underkaste sig Prøve i